
My
Graad R
boekie
Speel • Ontdek • Kleure • Vorms • Getalle
Klein stappe vir groot drome!
Leerder se naam: _____
Skool: _____
Onderwyseres: _____
Kleuters en Beginners

INHOUDSOPGAWE

HOOFSTUK 1: HUISTAAL – AFRIKAANS

- 1.1 Luister en praat
- 1.2 Klankbewustheid
- 1.3 Die alfabet
- 1.4 Voorbereiding vir lees
- 1.5 Voorbereiding vir skryf

HOOFSTUK 2: WISKUNDE

- 2.1 Getalle en tellery
- 2.2 Optel en aftrek
- 2.3 Vorms
- 2.4 Patrone
- 2.5 Meting en vergelyking
- 2.6 Ruimtelike oriëntasie
- 2.7 Tyd

HOOFSTUK 3: LEWENSVAARDIGHEDE

- 3.1 Persoonlike inligting
- 3.2 My liggaam
- 3.3 Die vyf sintuie
- 3.4 Gesondheid en higiëne
- 3.5 My familie en huis
- 3.6 Diere
- 3.7 Plante en natuur
- 3.8 Weer en seisoene
- 3.9 Vervoer en beroepe

HOOFSTUK 4: KREATIEWE KUNSTE

- 4.1 Kleure
- 4.2 Kuns en handwerk
- 4.3 Musiek en drama

HOOFSTUK 5: GROOTMOTORIESE ONTWIKKELING

HOOFSTUK 6: FYNMOTORIESE ONTWIKKELING

HOOFSTUK 7: SOSIALE EN EMOSIONELE ONTWIKKELING

HOOFSTUK 8: SELFSTANDIGHEID

HOOFSTUK 9: VEILIGHEID

HOOFSTUK 10: KWARTAAL 1-ASSESSERING

HOOFSTUK 11: KWARTAAL 2-ASSESSERING

HOOFSTUK 12: KWARTAAL 3-ASSESSERING

HOOFSTUK 13: KWARTAAL 4-ASSESSERING

HOOFSTUK 14: FINALE GRAAD 1-GEREEDHEIDSKONTROLE

HOOFSTUK 15: ONDERWYSERES SE FINALE OPMERKINGS

HOOFSTUK 16: OUERTERUGVOER

HOOFSTUK 1: HUISTAAL – AFRIKAANS

1.1 Luister en praat

Die leerder behoort geleidelik die volgende vaardighede te ontwikkel:

- Luister wanneer iemand praat.
- Luister na 'n storie.
- Verstaan eenvoudige instruksies.
- Volg tweeledige opdragte.
- Volg meerledige opdragte.
- Beantwoord eenvoudige vrae.
- Vra vrae.
- Praat duidelik.
- Praat in volsinne.
- Vertel van eie ervarings.
- Vertel wat gedurende die dag gebeur het.
- Beskryf prente.
- Beskryf voorwerpe.
- Vertel 'n storie oor.
- Neem deel aan gesprekke.
- Gebruik nuwe woorde.
- Leer eenvoudige rympies.
- Sing kinderliedjies.
- Memoriseer kort versies.

1.2 Klankbewustheid

- Herken omgewingsgeluide.
- Herken dieregeluide.
- Herken vervoergeluide.
- Luister na verskillende klanke.
- Herken woorde wat rym.
- Gee eenvoudige rymwoorde.
- Klap woorde se lettergrepe.
- Herken die eerste klank van 'n woord.
- Herken die laaste klank van 'n woord.
- Herken woorde wat met dieselfde klank begin.
- Onderskei tussen verskillende spraakklanke.

1.3 Die alfabet

Die leerder word aan die volgende letters blootgestel:

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

- Herken letters.
- Benoem letters.
- Herken hoofletters.
- Herken kleinletters.
- Pas hoofletters by kleinletters.
- Herken die beginletter van eie naam.
- Herken letters in eie naam.
- Herken letters in bekende woorde.
- Probeer letters vorm.
- Verbind letters met bekende woorde en prente.

1.4 Voorbereiding vir lees

- Hou 'n boek regop.
- Blaai bladsye versigtig.
- Herken die voorblad.
- Herken die agterblad.
- Verstaan dat prente 'n storie vertel.
- Luister na voorgeleesde stories.
- Beskryf wat in prente gebeur.
- Voorspel wat volgende kan gebeur.
- Vertel 'n storie oor.
- Herken eie naam.
- Toon belangstelling in lees.
- Verstaan dat woorde betekenis dra.
- Erken dat ons van links na regs lees.

1.5 Voorbereiding vir skryf

- Hou 'n potlood korrek vas.
- Teken eenvoudige prente.
- Trek reguit lyne.
- Trek horisontale lyne.
- Trek vertikale lyne.
- Trek diagonale lyne.

- Trek geboë lyne.
- Trek sirkels.
- Kopieer eenvoudige patrone.
- Vorm eenvoudige letters.
- Probeer eie naam skryf.
- Kleur binne groot buitelyne.
- Gebruik tekeninge om idees uit te beeld.

HOOFSTUK 2: WISKUNDE

2.1 Getalle en tellery

- Tel mondelings van 1–5.
- Tel mondelings van 1–10.
- Tel mondelings van 1–20.
- Tel verder as 20.
- Tel voorwerpe een vir een.
- Tel konkrete voorwerpe.
- Herken getalsimbole 1–5.
- Herken getalsimbole 1–10.
- Herken getalsimbole 11–20.
- Pas getalle by hoeveelhede.
- Verstaan die betekenis van nul.
- Verstaan eerste en laaste.
- Rangskik getalle in volgorde.
- Identifiseer ontbrekende getalle.
- Vergelyk hoeveelhede.
- Verstaan meer.
- Verstaan minder.
- Verstaan ewe veel.
- Sorteer voorwerpe volgens hoeveelheid.

2.2 Optel en aftrek

- Tel twee groepe voorwerpe bymekaar.
- Verstaan eenvoudige optelsomme.
- Gebruik vingers om te tel.
- Gebruik blokkies om op te tel.
- Verwyder voorwerpe om aftrek te verstaan.

- Verstaan dat aftrek minder maak.
- Los eenvoudige praktiese getalprobleme op.

2.3 Vorms

Plat vorms:

- Sirkel.
- Vierkant.
- Driehoek.
- Reghoek.

Driedimensionele vorms:

- Bol.
- Kubus.
- Silinder.
- Keël.
- Benoem vorms.
- Sorteer vorms.
- Pas vorms bymekaar.
- Soek vorms in die omgewing.
- Bou met vorms.

2.4 Patrone

- Herken kleurpatrone.
- Herken vormpatrone.
- Herken getalpatrone.
- Voltooi eenvoudige patrone.
- Kopieer patrone.
- Skep eie patrone.
- Herhaal patrone met voorwerpe.

2.5 Meting en vergelyking

- Groot en klein.
- Lank en kort.
- Hoog en laag.
- Swaar en lig.
- Vol en leeg.
- Dik en dun.
- Breed en smal.
- Meer en minder.

- Vergelyk lengtes.
- Vergelyk gewigte.
- Vergelyk hoeveelhede water.
- Sorteer volgens grootte.

2.6 Ruimtelike oriëntasie

- Bo.
- Onder.
- Binne.
- Buite.
- Voor.
- Agter.
- Langs.
- Tussen.
- Naby.
- Ver.
- Links.
- Regs.

2.7 Tyd

- Ken die dae van die week.
- Ken die maande van die jaar.
- Verstaan gister.
- Verstaan vandag.
- Verstaan môre.
- Verstaan oggend.
- Verstaan middag.
- Verstaan aand.
- Ken die vier seisoene.
- Rangskik gebeure in volgorde.

HOOFSTUK 3: LEWENSVAARDIGHEDE

3.1 Persoonlike inligting

- Ken eie naam.
- Ken eie van.
- Ken eie ouderdom.
- Ken verjaarsdag of geboortedatum.

- Ken ouers of versorgers se name.
- Ken familielede.
- Ken die naam van die skool.
- Ken die onderwyseres se naam.

3.2 My liggaam

- Benoem die kop.
- Benoem die oë.
- Benoem die ore.
- Benoem die neus.
- Benoem die mond.
- Benoem die nek.
- Benoem die skouers.
- Benoem die arms.
- Benoem die hande.
- Benoem die vingers.
- Benoem die maag.
- Benoem die rug.
- Benoem die bene.
- Benoem die knieë.
- Benoem die voete.
- Benoem die tone.
- Verstaan waarvoor liggaamsdele gebruik word.

3.3 Die vyf sintuie

- Sien met my oë.
- Hoor met my ore.
- Ruik met my neus.
- Proe met my tong.
- Voel met my vel en hande.
- Kan verskillende geure herken.
- Kan verskillende smake beskryf.
- Kan verskillende teksture voel.
- Kan geluide onderskei.
- Kan voorwerpe visueel herken.

3.4 Gesondheid en higiëne

- Was hande.

- Gebruik seep.
- Droog hande af.
- Borsel tande.
- Verstaan die belangrikheid van bad.
- Gebruik 'n sakdoek.
- Bedek mond wanneer daar gehoes of genies word.
- Verstaan die belangrikheid van skoon klere.
- Verstaan die belangrikheid van gesonde kos.
- Drink water.
- Verstaan die belangrikheid van slaap.
- Verstaan dat oefening gesond is.

3.5 My familie en huis

- Ken familielede.
- Kan oor die familie praat.
- Herken verskillende vertrekke in die huis.
- Ken huishoudelike voorwerpe.
- Ken verskillende meubels.
- Verstaan eenvoudige huisreëls.
- Help met eenvoudige opruimtake.

3.6 Diere

- Ken troeteldiere.
- Ken plaasdiere.
- Ken wilde diere.
- Ken waterdiere.
- Ken voëls.
- Herken dieregeluide.
- Ken diere se kleintjies.
- Weet wat diere eet.
- Verstaan dat diere versorging nodig het.
- Verstaan dat diere met respek behandel moet word.

3.7 Plante en natuur

- Herken bome.
- Herken blomme.
- Herken gras.
- Ken blare.

- Verstaan dat plante water nodig het.
- Verstaan dat plante sonlig nodig het.
- Ken verskillende vrugte.
- Ken verskillende groente.
- Verstaan dat plante groei.
- Verstaan hoe ons die natuur beskerm.

3.8 Weer en seisoene

- Sonnige weer.
- Bewolkte weer.
- Reënerige weer.
- Winderige weer.
- Stormweer.
- Somer.
- Herfs.
- Winter.
- Lente.
- Verstaan hoe klere by die weer pas.

3.9 Vervoer en beroepe

Vervoer:

- Motor.
- Bus.
- Taxi.
- Trein.
- Vliegtuig.
- Helikopter.
- Fiets.
- Skip.
- Ambulans.
- Brandweerwa.

Beroepe:

- Onderwyser.
- Dokter.
- Verpleegkundige.
- Polisiebeampte.
- Brandweerman.

- Kok.
- Boer.
- Bouer.
- Tandarts.
- Posbode.

HOOFSTUK 4: KREATIEWE KUNSTE

4.1 Kleure

- Rooi.
- Blou.
- Geel.
- Groen.
- Oranje.
- Pers.
- Pienk.
- Bruin.
- Swart.
- Wit.
- Grys.

4.2 Kuns en handwerk

- Kleur prente in.
- Verf met 'n kwas.
- Teken met kryte.
- Teken met potlode.
- Knip eenvoudige vorms uit.
- Plak papier.
- Skeur papier.
- Ryg krale.
- Speel met klei.
- Maak eenvoudige handwerk.
- Gebruik verskillende materiale.
- Maak 'n eenvoudige collage.
- Skep eie kunswerke.

4.3 Musiek en drama

- Sing eenvoudige liedjies.

- Leer Afrikaanse rympies.
- Klap hande op die maat.
- Herken vinnige en stadige musiek.
- Herken harde en sagte klanke.
- Gebruik eenvoudige musiekinstrumente.
- Beweeg volgens musiek.
- Boots geluide na.
- Neem deel aan fantasiespel.
- Speel eenvoudige rolle uit.
- Vertolk 'n karakter.

HOOFSTUK 5: GROOTMOTORIESE ONTWIKKELING

- Loop.
- Hardloop.
- Spring met twee voete.
- Hop op een voet.
- Spring oor 'n voorwerp.
- Klim.
- Kruip.
- Balanseer op een voet.
- Loop op 'n reguit lyn.
- Gooi 'n bal.
- Vang 'n bal.
- Skop 'n bal.
- Rol 'n bal.
- Beweeg deur 'n hindernisbaan.
- Beweeg volgens instruksies.
- Neem deel aan groepspeletjies.
- Koördineer arms en bene.
- Beweeg volgens musiek.

HOOFSTUK 6: FYNMOTORIESE ONTWIKKELING

- Hou 'n potlood vas.
- Gebruik 'n uitveër.
- Gebruik 'n skêr onder toesig.

- Knip eenvoudige lyne.
- Knip eenvoudige vorms.
- Plak papier.
- Ryg krale.
- Bou met blokkies.
- Speel met klei.
- Rol klei.
- Druk klei plat.
- Maak klein balletjies met klei.
- Teken eenvoudige prente.
- Kleur prente in.
- Voltooi legkaarte.
- Tel klein voorwerpe op.
- Draai bladsye om.
- Vou papier.
- Kopieer eenvoudige patrone.
- Vorm eenvoudige letters.

HOOFSTUK 7: SOSIALE EN EMOSIONELE ONTWIKKELING

- Speel saam met ander kinders.
- Deel speelgoed.
- Wag vir 'n beurt.
- Luister na ander.
- Toon respek.
- Volg eenvoudige reëls.
- Werk in 'n groep.
- Maak maatjies.
- Toon vriendelikheid.
- Kan om verskoning vra.
- Kan dankie sê.
- Kan asseblief sê.
- Identifiseer gevoelens.
- Kan sê wanneer hy/sy hartseer is.
- Kan sê wanneer hy/sy kwaad is.
- Kan sê wanneer hy/sy bang is.

- Leer om teleurstelling te hanteer.
- Leer om konflik op te los.
- Toon empatie teenoor ander.
- Ontwikkel selfvertroue.

HOOFSTUK 8: SELFSTANDIGHEID

- Gebruik die toilet selfstandig.
- Was hande selfstandig.
- Droog hande af.
- Eet selfstandig.
- Maak kosblik oop.
- Maak waterbottel oop.
- Trek skoene aan.
- Trek skoene uit.
- Trek sokkies aan.
- Trek 'n baadjie aan.
- Pak eie besittings weg.
- Ruim speelgoed op.
- Versorg eie besittings.
- Maak eenvoudige take klaar.
- Vra hulp wanneer nodig.
- Volg 'n daaglikse roetine.
- Kan vir 'n tydjie onafhanklik werk.

HOOFSTUK 9: VEILIGHEID

- Ken eie naam.
- Ken ouers of versorgers se name.
- Weet dat vuur gevaarlik is.
- Weet dat medisyne nie speelgoed is nie.
- Weet dat skerp voorwerpe gevaarlik is.
- Verstaan eenvoudige padveiligheidsreëls.
- Herken 'n verkeerslig.
- Ken die betekenis van rooi, oranje en groen.
- Verstaan hoe 'n voetoorgang gebruik word.
- Weet om nie saam met vreemdelinge weg te loop nie.

- Weet by wie om hulp te vra.
- Verstaan eenvoudige reëls vir speelveiligheid.
- Verstaan basiese liggaamsveiligheid en persoonlike grense.

HOOFSTUK 10: KWARTAAL 1-ASSESSERING

Leerder: _____

Datum: _____

Huistaal

- Luister na 'n storie.
- Beantwoord eenvoudige vrae.
- Praat oor prente.
- Ken eie naam.
- Herken bekende klanke.
- Leer eenvoudige rympies.

Wiskunde

- Tel voorwerpe.
- Herken basiese getalle.
- Sorteer kleure.
- Herken basiese vorms.
- Verstaan groot en klein.
- Verstaan bo en onder.

Lewensvaardighede

- Ken liggaamsdele.
- Ken familielede.
- Herken basiese kleure.
- Neem deel aan groepspeletjies.
- Ontwikkel selfstandigheid.
- Neem deel aan kunsaktiwiteite.

Onderwyseres se opmerkings:

HOOFSTUK 11: KWARTAAL 2-ASSESSERING

Huistaal

- Herken meer letters.
- Herken beginklanke.
- Herken rymwoorde.
- Vertel 'n eenvoudige storie oor.
- Luister na instruksies.
- Probeer eie naam skryf.

Wiskunde

- Tel tot 10.
- Herken getalle.
- Pas getalle by hoeveelhede.
- Voltooi eenvoudige patrone.
- Herken vorms.
- Vergelyk hoeveelhede.

Lewensvaardighede

- Ken die vyf sintuie.
- Ken verskillende diere.
- Ken gesonde kos.
- Ken eenvoudige beroepe.
- Neem deel aan bewegingsaktiwiteite.
- Werk saam met ander kinders.

Onderwyseres se opmerkings:

HOOFSTUK 12: KWARTAAL 3-ASSESSERING

Huistaal

- Herken meer letters.
- Identifiseer beginklanke.
- Klap lettergrepe.
- Vertel 'n storie oor.
- Beskryf prente.
- Vorm eenvoudige letters.

Wiskunde

- Tel tot 20.
- Herken getalle.
- Rangskik getalle.
- Verstaan meer en minder.
- Voltooi patrone.
- Verstaan eenvoudige optel en aftrek met voorwerpe.

Lewensvaardighede

- Ken die seisoene.
- Ken die dae van die week.
- Ken vervoermiddels.
- Ken verskillende beroepe.
- Verstaan verkeersveiligheid.
- Toon groter selfstandigheid.

Onderwyseres se opmerkings:

HOOFSTUK 13: KWARTAAL 4-ASSESSERING

Huistaal

- Toon belangstelling in boeke.
- Herken bekende letters.
- Herken eie naam.
- Identifiseer bekende beginklanke.
- Herken rymwoorde.
- Luister en beantwoord vrae.
- Probeer eie naam skryf.

Wiskunde

- Tel met begrip.
- Herken getalle.
- Pas getalle by hoeveelhede.
- Herken vorms.
- Voltooi patrone.
- Vergelyk hoeveelhede.
- Los eenvoudige praktiese probleme op.

Lewensvaardighede

- Werk saam met ander.
- Toon selfvertroue.
- Volg instruksies.
- Werk selfstandig.
- Toon goeie selfversorging.
- Neem deel aan groepsaktiwiteite.

Onderwyseres se opmerkings:

HOOFSTUK 14: FINALE GRAAD 1-GEREEDHEIDSKONTROLE

Taalgereedheid

- Kan aandagtig luister.
- Kan eenvoudige vrae beantwoord.
- Kan in volsinne praat.
- Herken bekende letters.
- Toon klankbewustheid.
- Toon belangstelling in lees.
- Kan eenvoudige skryfaktiwiteite aanpak.

Wiskundegereedheid

- Verstaan getalle en hoeveelhede.
- Kan voorwerpe tel.
- Herken basiese vorms.
- Herken eenvoudige patrone.
- Verstaan meer en minder.
- Verstaan eenvoudige ruimtelike begrippe.
- Kan praktiese probleme aanpak.

Fisiese gereedheid

- Toon goeie balans.
- Kan hardloop en spring.
- Kan 'n bal gooi en vang.
- Toon hand-oog-koördinasie.
- Toon voldoende potloodbeheer.
- Kan eenvoudige knip- en plakwerk doen.

Sosiale en emosionele gereedheid

- Kan saam met ander kinders werk.
- Kan beurte neem.
- Kan eenvoudige reëls volg.
- Kan hulp vra.
- Kan emosies uitdruk.
- Toon selfvertroue.
- Kan aan 'n groepaktiwiteit deelneem.

Selfstandigheid

- Kan self eet.
- Kan toilet toe gaan.

- Kan hande was.
- Kan eie besittings oppas.
- Kan instruksies volg.
- Kan 'n eenvoudige taak voltooi.

HOOFSTUK 15: ONDERWYSERES SE FINALE OPMERKINGS

Leerder se sterk punte:

Vaardighede wat verdere aandag benodig:

Aanbevelings:

Onderwyseres se naam: _____

Handtekening: _____

Datum: _____

HOOFSTUK 16: OUERTERUGVOER

My kind se naam: _____

Wat geniet my kind die meeste?

Watter vaardighede oefen ons tuis?

Enige bekommernisse of vrae:

Ouer se handtekening: _____

BAIE GELUK, GRAAD R-KIND!

Jy het hierdie jaar baie geleer.

Jy het gespeel, ontdek, getel, geteken, gesing en nuwe dinge probeer.

Onthou altyd:

Elke kind groei op sy eie tyd.

Elke klein treetjie is 'n groot prestasie!

Ons is trots op jou!

EINDE VAN MY GRAAD R-BOEKIE

BRONNE EN KURRIKULUM

Hierdie boekie is 'n praktiese kontrolelys en nie 'n woordelikse reproduksie van die CAPS-dokumente nie.

Amptelike Suid-Afrikaanse kurrikulumbronne:

1. Departement van Basiese Onderwys – CAPS vir die Grondslagfase.
2. Afrikaans Huistaal – Graad R–3.
3. Wiskunde – Graad R.
4. Lewensvaardighede – Graad R–3.
5. Nasionale assesseringsriglyne.

Amptelike webwerf: www.education.gov.za